

Finns genetiskt samband mellan de olika Colliandergrenarna?

Rapport från arbetsgruppen för släktforskning och registrering.

Om man läser Elof Collianders bok "Släkten Colliander i Sverige och Finland" från 1939 eller i gamla föreningshandlingar kan man se att det alltid diskuterats om de tre grenarna, Femsjö, Hallaryd och den finländska, har något gemensamt ursprung. Man har inte via vanlig släktforskning i kyrkoböcker, mantalslängder o.s.v. kunnat finna belägg för det. Många har haft teorier om att det åtminstone mellan Femsjö- och Hallarydsgrenen skulle ha funnits en gemensam stamfar född på 1500-talet, Nils Kulle på Skir Kullagård i Småland. Några säkra källor för detta har emellertid inte presenterats.

Med modern DNA-teknik kan man få vetskap om det finns ett genetiskt samband. S.k. Y-DNA finns bara hos män och ärvs alltid från far till son. Om det finns en gemensam anfader till de två svenska släktgrenarna skall män som är ättlingar i rakt manlig nedstigande led till Femsjögrenens kände anfader Erlandus Nicolai och dito manliga ättlingar till Hallarydsgrenens Erlandus Magni Colliander ha en nästan identisk Y-DNA- uppsättning. För att undersöka detta har föreningen fått några nu levande män som är ättlingar i rakt manligt led från vardera släktgrenen att ta prov för Y-DNA. Detta har analyserats av företaget Family-Tree- DNA och jag har fått se och kunnat jämföra svaren. Från Hallarydsgrenen finns nu tre män och från Femsjögrenen är två aktuella.

De tre "Hallarydsmännens" Y-DNA tillhör alla samma s.k. haplogrupp*, I-M223, och de har c:a 95%:s samstämmighet i sina delanalyser. Eftersom vi efter vanlig släktforskning vet vem deras äldsta gemensamma anfader är talar detta för att andra Hallarydsgrenens mäns Y-DNA tillhör I-M223- haplogruppen. En utvidgning av analyserna skulle stärka detta ytterligare. (4-5% av alla svenska män beräknas ha I-M223 men de flesta är naturligtvis inte av Colliandersläkt).

Från Femsjögrenen har vi i nuläget bara fått svar på en mans Y-DNA och det tillhör en annan haplogrupp, R-M269. Vi väntar fortfarande på svaret på den andres prov. Skulle det också vara R-M269 så talar det för att det inte finns några genetiska band mellan Femsjö- och Hallarydsgrenarna. Önskvärt är naturligtvis att man kunde få fler män undersökta för att vara ännu säkrare. Är du man och i rakt manligt nedstigande led ättling till Erlandus Nicolai eller Erlandus Magni Colliander så kan du höra av dig till undertecknad och diskutera provtagning. Kontakt via hemsidan www.colliander.org

Från en finsk Collianderättling har jag också fått svar på hans och två andra finska "Colliandermäns" Y-DNA och de tillhör alla tre haplogruppen I-M253 d.v.s. den skiljer sig från båda svenska haplogrupperna. Den finländska Colliandergrenen har med all sannolikhet inget genetiskt samband med någon av de svenska grenarna.

Även om de tre Colliandergrenarna inte DNA- mässigt skulle "vara släkt" så har de sedan länge ändå en social gemenskap som säkert är lika mycket värd som den rent genetiska.

Vill du veta mer om DNA-släktforskning kan jag rekommendera boken "Släktforska med DNA" av Peter Sjölund. (Peter blev "rikskändis" i somras i samband med uppklärandet av dubbelmordet 2004 i Linköping).

*Haplogrupp visar grovt vilken av Y- kromosomens "huvudgrenar" som en man tillhör.

Fredrik Krook